कृष्णः सङ्कर्षणश्चैव प्रद्युम्नश्च महाबलः । ततः प्रशान्ते दहने संप्रतस्थे स पञ्चिराट् ।
स पञ्चबलविक्षेपैः कुर्व्वन् घोरं महास्वनं । तान्दृष्ट्वा चिन्तयंस्तत्र रुद्रस्यानुचराग्रयः ।
आस्थिता गरुडं ह्येते नानारूपा भयावहा । किमर्थमिह सम्प्राप्ता के वापीमे नरास्त्रयः ।
निश्चयं नाध्यगच्छन्त ते गिरिव्रजबुद्धयः । प्रावर्त्तयंश्च संग्रामं तैस्त्रिभिः सह यादवैः । १०४९
तेषां युद्धे प्रसक्तानां सन्नादः सुमहानभूत् । तच्च श्रुत्वा महानादं सिंहानामिव गर्ज्जतां ।
अथाङ्गिराः स्वपुरुषं प्रेषयामास बुद्धिमान् । यत्र तद्वर्त्तते युद्धं तत्र गच्छस्व माचिरं ।
अथाज्ञप्तस्तु वाणेन पुरुषोऽतिमनोजवः । दृष्ट्वा तत् सर्व्वमागच्छ इत्युक्तः प्रस्थितस्त्वरन् ।
तथेत्युक्त्वा स तद्युद्धं वर्त्तमानमुदैक्षत । अग्नीनां वासुदेवेन संसक्तानां महामृधे ।
ते जातवेदसः सर्व्वे कल्माषः कुसुमस्तथा । दहनः शोषणश्चैव तपनश्च महाबलः । १०४५
स्वाहाकारस्य विषये प्रख्याताः पञ्च वह्नयः । अथापरे महाभागाः स्वैरनीकैर्व्यवस्थिताः ।
पितरः पतगः स्वर्णश्चागाधो भ्राज एव च । स्वधाकाराश्रयाः पञ्च प्रायुद्धंस्तेऽपि चाग्नयः ।
ज्योतिष्टोमविभागौ च वषट्काराश्रयौ पुनः । द्वावग्नी संप्रयुध्येते महात्मानौ महाद्युती ।
आग्नेयं रथमास्थाय शूलमुद्यम्य भास्वरं । तयोर्म्मध्येऽङ्गिराश्चैव महर्षिर्व्विबभौ रणे ।
स्थितमङ्गिरसं दृष्ट्वा विमुञ्चन्तं शिताञ्छरान् । कृष्णः प्रोवाच संक्रुद्धः स्मयन्निव पुनः पुनः । १०४७०
तिष्ठध्वमग्नयः सर्व्वे एष वो विदधे भयं । ममास्त्रतेजसा दग्धा दिशो यास्यथ विद्रुताः ।
अथाङ्गिरास्त्रिशूलेन दीप्तेन समधावत । आददान इव क्रोधात् कृष्णप्राणान्महामृधे ।
त्रिशूलं तस्य तद्दीप्तञ्चिच्छेद परमेषुभिः । अर्द्धचन्द्रैस्तथा तीक्ष्णैर्यमार्कदहनप्रभैः ।
स्थूणाकर्णेन वाणेन दीप्तेन स महायशाः । विव्याधान्तकतुल्येन वक्षस्यङ्गिरसन्ततः ।
रुधिरौघस्रुतैर्गात्रैरङ्गिरा विह्वलन्निव । विष्टब्धगात्रः सहसा पपात धरणीतले । १०४७५
शेषाग्नयस्ततः सर्व्वे चत्वारो ब्रह्मणः सुताः । अवाहयंस्ततः शीघ्रं वाणस्य पुरमन्तिकात् ।
इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्व्वणि अग्निजये अशीत्यधिकशततोऽध्यायः ॥ १८० ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अथ वाणपुरं दृष्ट्वा कृष्णं प्रोवाच नारदः । एतत्तच्छोणितपुरं कृष्ण पश्य महाभुज ।
अत्र रुद्रो महातेजा रुद्राण्या सहितोऽवसत् । गुहस्य वाणगुप्त्यर्थं सततं चेमकारणात् ।
नारदस्य वचः श्रुत्वा कृष्णस्त्विदमथाब्रवीत् । चेमं नश्चिन्त्यतामत्र श्रूयताञ्च महामुने ।
यदि चावतरेद्रुद्रो वाणसंरक्षणम्प्रति । शक्तितो वयमप्यत्र सह योत्स्यामि तेन वै । १०८०
एवं विवदतोस्तत्र कृष्णनारदयोस्तदा । प्राप्ता निमेषमात्रेण शीघ्रत्वाद्रुद्रस्य ते ।
ततः शङ्खं समाधाय वदने पुष्करेक्षणः । वातवेगेन तं दध्मौ मेघश्चन्द्रमिवोद्गिरन् ।
ततः प्रध्माप्य तं शङ्खं भयमुत्पाद्य वीर्य्यवान् । प्रविवेश पुरं कृष्णो वाणस्याद्भुतकर्म्मणः ।
ततः शङ्खप्रणादैश्च भेरीणाञ्च महास्वनैः । वाणानीकानि सहसा समनह्यन्त सर्व्वशः ।
ततः किङ्करसैन्यं तद्व्यादिष्टं समरेऽभ्ययात् । कोटिशश्चापि बहुशो दीप्तप्रहरणोद्यतं । १०८५